

Glumaški večeri ne bodo ukinjeni

Številni občani so letos spraševali, zakaj ni bilo Glumaških večerov v gradu Goričane.

Glumaške večere so doslej vsako leto organizirali in tudi financirali sindikati medvoških ozdov, v mesecu juniju, ko je sicer v glavnem povsod kulturno zatišje. Tudi za letos so bili večeri programsko pripravljani, žal pa niso bili uresničeni, ker se organizatorji niso uspeli dogovoriti z vodstvom etnografskega muzeja Goričane o uporabi notranjega dvorišča gradu, kjer so bile doslej predstave.

Vodstvo goričanskega muzeja je že v preteklih letih, zaradi tehničnih in organizacijskih zahtev, programsko krojilo Glumaške večere. Tako je med drugim zahtevalo, da se vsak večer takoj po predstavi odstrani z dvorišča oder, vsa tehnika in scena, da ne govorimo o ostalih prostorih (razen hišniških), ki jih ni dovolilo uporabljati. Večja gledališča ali vsaj tista, ki so imela nekaj več scene, niso mogla gostovati. V »pretirani« skrbni za grad je prihajalo z vodstvom do konfliktov, dokler letos niso končno odpovedali gostoljubja. Organizatorji že iščejo nove možnosti za organiziranje Glumaških večerov, v prihodnjem letu. Poskus, da bi bil grad kaj več kot muzej, so opustili, kakor tudi poskus, da bi v njem zbudili Trnuljičico, ki bo morala počakati na novega viteza reševalca.

bp

12 NASPROTJE

zmagovalci popevke Vesele jeseni v Mariboru

Šišenska zabavno-glasbena skupina 12 NADSTROPJE, je v močni konkurenci domačih mariborskih popevkarskih »asov« prečljivo osvojila prvo nagrado strokovne žirije festivala Vesela Jesen. Za aranžma skladbe NOCOJ, je dobil prvo nagrado tudi mojster Jože PRIVŠEK, ki je s plesnim orkestrom RTV odlično spremljal vse nastopajoče. »Nasprotniki« so ob tem povedali, da je njihova zmaga še slajša, ker so uspeli na »tujem« terenu. Vokalni solist Marko BITENC pa je bil proglašen za prvi tenor festivala in tako dokazal, da sodi v vrh slovenskih pevcev.

Več o naših »zmagovalcih« v naslednji številki Tribune.

Janez HVALE

Teden otroka

Prvi ponedeljek v oktobru je svetovni dan otroka. V Jugoslaviji mu namenamo posebno pozornost. Vse dejavnosti, povezane s tem dnem, se odvijajo ves teden v oktobru in tudi ves mesec.

Letošnji TEDEN OTROKA traja od 5. do 12. oktobra. Svetovni dan pa je 5. oktobra. Ustanovitelja svetovnega dne otroka sta Mednarodna unija za zaščito otrok in UNICEF zato, da bi spomnile vse narode sveta na njihovo odgovornost do otrok.

Zveza prijateljev mladine občine Ljubljana-Šiška, ki s svojo dejavnostjo uspešno kontinuirano skrbi za otroke in njegove potrebe (tako predšolskega kot šoloobveznega), bo v tednu otroka organizirala za predšolske otroke starejših oddelkov in otroke nižjih razredov osnovnih šol vsak dan v dopoldanskem času po dve filmski predstavi (skupno 10 predstav) mladinskega filma. Šole in vzgojno-varstvene organizacije bodo prejele podrobnejše programe in razpored udeležbe otrok posameznih OŠ in VVO pravočasno. Ogled filmskih predstav so finančno omogočile samoupravne interesne skupnosti za vzgojo in izobraževanje, za otroško varstvo in za kulturo.

Jožica Legen

Je setev igra na srečo?

Komaj je minil čas denarnih skrbi okrog poletno dopustniških dni, že se moramo ukvarjati z vsakdanjimi, kako preživeti ves ostali del leta ob 0,30 odstotni dnevni inflaciji. Najbolj občutimo dirko cen pri vsakdanjih nakupih hrane, te elementarne dobrine za preživetje. Ker so živila produkt predvsem kmetijske proizvodnje, ta pa je odvisna od letine, ponudbe in povpraševanja, stroškov in cen reprodukcijskega materiala in drugih razmer na trgu ter še marsičesa, smo o tem spregovorili s Francem Logarjem iz Vodice pri Ljubljani, 73-letnim kmetovalcem, ki velja za enega med umnejšimi gospodarji in hkrati dobrega poznavalca splošnih razmer v kmetijstvu, tako doma kot izven naših meja, kjer se je seznanjal s sodobnejšim načinom kmetovanja. Sicer pa je pri republiškem zavodu za statistiko angažiran kot uradni ocenjevalec rastlinskih pridelkov. Menili smo, da je zato naš pogovor z njim lahko toliko bolj tehen in zanimiv.

»Letošnjo letino lahko štejemo za povprečno, če izvzamemo sadno, ki je letos slaba in katastrofalne posledice neurij v vzhodnih predelih Slovenije.

Toda pri nas tudi dobra letina ne vpliva na cene, ampak drugi vzroki. Letošnji primer dobre letine žita ali recimo lanska letina krompirja in koruze. Ker banke lani niso zagotovile potrebnega denarja za odkup presežkov, se zdaj maščuje tako, da so kmetje letos posejali s temi kulturami manj površin. Lani je imel industrijski krompir slabo ceno, s katero niso bili pokriti stroški pridelovanja, pa še po tej ceni ga kmetje niso mogli prodati, tako da so se ga naposled morali nekateri zapeljati na gnojišče. Tovarna »Helios« Domžale na primer, ki ga predeluje v škrob, ga ni hotela odkupovati, ker ga je s kompenzacijskimi posli uvozila iz Poljske. Tako kot prejšnja leta, kmetje tudi letos ne vedo, po kakšni ceni jim ga bodo odkupovali.

Predelovalna industrija se na splošno ne drži pogodb o dogovorjenih količinah. Pridelovalec kmet bi moral vedeti že ob setvi za ceno in količino, ki jo bo lahko prodal, tako pa je setev igra na slepo srečo,« razlaga naš sogovornik in zatrejuje, da so pri tem tudi kmetijske zadruge povsem nemočne, da bi kaj spremenile.

Franc Logar je svoje 25-hektarsko posestvo, od česar je 11 ha obdelovalne zemlje, že izročil sinu, vendar s sinom še naprej skupaj družno gospodarita. Svojo kmetijo je že pred tridesetimi leti usmeril v živinorejo, ko je ugotovil, da v tradicionalnem kmetovanju »vsakega nekaj« nima prihodnosti. Postal je kooperant medvoške kmetijske zadruge in se mu je usmerjenost v živinorejo uspešno izšla. V njej je videl svojo bodočnost tudi sin, ki je na agronomski fakulteti diplomiral kot inženir agronomije, smer živinoreje.

Pozneje si je tudi življenjsko družico izbral v sorodni stroki, ki je profesorica biologije. Po nekaj letih službovanja se je s svojim znanjem tudi ona pridružila možu in tustu ter zamenjala učilnico in kateder za posestvo.

»Redimo 46 glav goveje živine predvsem za proizvodnjo mleka. Uredili smo si lastno zbiralnico mleka in prodamo letno okrog 140 tisoč litrov mleka. Tudi krmo pridelamo v glavnem sami, dokupimo le močna krmila, to je koruzo v strokih. Kilogram močnih krmil stane 300 dinarjev, mleko pa odkupujejo po 150 dinarjev. Povsod v svetu ima liter mleka ekvivalent v kilogramu močnih krmil, torej gre za veliko dispariteto,« je razgrinjal rentabilneto računico.

Svoja razmišljanja je nadaljeval z ugotavljanjem položaja kmeta na-

sproti družbenemu kmetijstvu, za katerega pravi da je diskriminacijski.

»Ves čas vojne in čas po vojni je moral kmet nositi breme prehrane prebivalstva, nato so mu z arondacijami v korist družbenega sektorja vzeli najbolj plodno zemljo in dali slabšo.

Družbeno kmetijstvo ves čas izkazuje stalne izgube, ki jo družba pokriva na ta ali oni način prek raznih občinskih in republiških skladov, nihče pa se ne zmeni za kmetovalčeve stroške in izgube. Pri mleku je recimo družbenem sektorju kmetijstva priznana 5 do 6 dinarjev višja cena, kar je krivično. Šele okrog 1975. leta si je kmet nekoliko opomogel, da si je nabavil stroje in si obnovil domačijo, zadnja leta pa se spet njegov položaj nenehno poslabšuje in bo kmalu na robu životarjenja,« je kritično pribil svojo ugotovitev.

Seveda sva se dotaknila tudi zemljiškega maksimuma, za katerega meni, da bi ga bilo treba sploh odpraviti, ker gre zgolj za ideološki predsodek.

»V Sloveniji kmeti sploh ne more priti do velikih obdelovalnih površin, recimo 30 ali 50 ha zaradi gostega urbaniziranja takih zemljišč, razvejenosti komunikacijskih objektov in sploh zaradi konfiguracijskih razmer. Današnja kmečka družina tudi ni tako številna, da bi lahko obdelovala površine takih velikosti. Če pa je ta strah pred bogatenjem kmeta še tako močan, potem bi bilo družbeno upravičeno maksimu zvišati z 10 vsaj na 20 hektarjev obdelovalne zemlje,« je dejal Franc Logar, ko je utemeljeval svoj predlog.

Ivo Osolnik